

Priopćenje

Godina: LXI.

Zagreb, 16. veljače 2024.

NR-2024-5-1

ISSN 1334-0557

MIROVINSKA PRAVA U REPUBLICI HRVATSKOJ U 2021.

Obračunana mirovinska prava u Republici Hrvatskoj na kraju 2021. procijenjena su u skladu s Eurostatovim metodološkim smjernicama. Za sustav mirovinskog osiguranja primijenjene su tri diskontne stope: 4% za osnovni scenarij te 3% i 5% za analizu osjetljivosti. Prema osnovnom scenariju od 4%, mirovinska prava (stupac H, redak 10 u tablicama 1., 2. i 3.) procijenjena su na iznos od 1 409,20 milijardi kuna ili 320,22% BDP-a. Primjenom diskontnih stopa od 3% i 5% mirovinska prava procijenjena su na iznos od 1 668,56 milijardi kuna ili 379,16% BDP-a, odnosno na 1 208,02 milijarde kuna ili 274,50% BDP-a. Analiza osjetljivosti pokazuje da se promjenom diskontne stope za jedan postotni bod procijenjeni sustav mirovinskog osiguranja mijenja za više od 200 milijardi kuna. Osim toga, mirovinska prava prema programima definiranih doprinosa (stupac A, redak 10 u tablicama 1., 2. i 3.) procijenjena su na iznos od 134,50 milijardi kuna. Ukupna mirovinska prava iznosila su 1 543,70 milijardi kuna pri diskontnoj stopi od 4%, 1 803,06 milijardi kuna pri diskontnoj stopi od 3% te 1 342,53 milijarde kuna pri diskontnoj stopi od 5%.

1. OBRAČUNANA MIROVINSKA PRAVA UZ DISKONTNU STOPU OD 4%

Broj retka	Šifra u ESA-i	Opis tokova	Ukupno (I)	Programi definiranih doprinosa (A)	Sustav mirovinskog osiguranja (H)
1	F63	Mirovinska prava početne bilance stanja	1 476 890	119 964	1 356 926
2	D61	Neto socijalni doprinosi koji se odnose na mirovine (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 - 2.5)	88 293	9 541	78 752
2.1	D6111	Stvarni mirovinski doprinosi poslodavaca	1 233	106	1 127
2.2	D6121	Imputirani mirovinski doprinosi poslodavaca	-	-	-
2.3	D6131	Stvarni mirovinski doprinosi kućanstava	30 698	7 350	23 348
2.4	D6141	Dodatni mirovinski doprinosi kućanstava	56 722	2 445	54 277
2.5	D61SC	Naknade za usluge programa socijalnog osiguranja	360	360	0
3	D619	Ostale (aktuarske) promjene mirovinskih prava u sustavima mirovinskog osiguranja	16 154	-	16 154
4	D62	Smanjenje mirovinskih prava zbog plaćanja mirovinskih naknada	43 738	234	43 504
5	D8	Promjene mirovinskih prava zbog socijalnih doprinosa i mirovinskih naknada (2 + 3 - 4)	60 708	9 307	51 401
6	D81	Transferi mirovinskih prava između sustava	0	-877	877
7	D82	Promjena prava zbog pregovorima dogovorenih promjena strukture sustava	0	0	0
8	K7	Promjene prava zbog revalorizacije	6 110	6 110	0
9	K5	Promjene prava zbog ostalih promjena obujma	0	0	0
10	F63	Mirovinska prava završne bilance stanja (1 + Σ 5 do 9)	1 543 709	134 505	1 409 204

2. OBRAČUNANA MIROVINSKA PRAVA UZ DISKONTNU STOPU OD 3%

mil. kuna

Broj retka	Šifra u ESA-i	Opis tokova	Ukupno (I)	Programi definiranih doprinosa (A)	Sustav mirovinskog osiguranja (H)
1	F63	Mirovinska prava početne bilance stanja	1 728 580	119 964	1 608 616
2	D61	Neto socijalni doprinosi koji se odnose na mirovine (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 - 2.5)	82 274	9 541	72 733
2.1	D6111	Stvarni mirovinski doprinosi poslodavaca	1 233	106	1 127
2.2	D6121	Imputirani mirovinski doprinosi poslodavaca	-	-	-
2.3	D6131	Stvarni mirovinski doprinosi kućanstava	30 698	7 350	23 348
2.4	D6141	Dodatni mirovinski doprinosi kućanstava	50 703	2 445	48 258
2.5	D61SC	Naknade za usluge programa socijalnog osiguranja	360	360	0
3	D619	Ostale (aktuarske) promjene mirovinskih prava u sustavima mirovinskog osiguranja	29 840	-	29 840
4	D62	Smanjenje mirovinskih prava zbog plaćanja mirovinskih naknada	43 738	234	43 504
5	D8	Promjene mirovinskih prava zbog socijalnih doprinosa i mirovinskih naknada (2 + 3 - 4)	68 375	9 307	59 068
6	D81	Transferi mirovinskih prava između sustava	0	-877	877
7	D82	Promjena prava zbog pregovorima dogovorenih promjena strukture sustava	0	0	0
8	K7	Promjene prava zbog revalorizacije	6 110	6 110	0
9	K5	Promjene prava zbog ostalih promjena obujma	0	0	0
10	F63	Mirovinska prava završne bilance stanja (1 + Σ 5 do 9)	1 803 066	134 505	1 668 561

3. OBRAČUNANA MIROVINSKA PRAVA UZ DISKONTNU STOPU OD 5%

mil. kuna

Broj retka	Šifra u ESA-i	Opis tokova	Ukupno (I)	Programi definiranih doprinosa (A)	Sustav mirovinskog osiguranja (H)
1	F63	Mirovinska prava početne bilance stanja	1 281 682	119 964	1 161 718
2	D61	Neto socijalni doprinosi koji se odnose na mirovine (2.1 + 2.2 + 2.3 + 2.4 - 2.5)	92 101	9 541	82 560
2.1	D6111	Stvarni mirovinski doprinosi poslodavaca	1 233	106	1 127
2.2	D6121	Imputirani mirovinski doprinosi poslodavaca	-	-	-
2.3	D6131	Stvarni mirovinski doprinosi kućanstava	30 698	7 350	23 348
2.4	D6141	Dodatni mirovinski doprinosi kućanstava	60 531	2 445	58 086
2.5	D61SC	Naknade za usluge programa socijalnog osiguranja	360	360	0
3	D619	Ostale (aktuarske) promjene mirovinskih prava u sustavima mirovinskog osiguranja	6 375	-	6 375
4	D62	Smanjenje mirovinskih prava zbog plaćanja mirovinskih naknada	43 738	234	43 504
5	D8	Promjene mirovinskih prava zbog socijalnih doprinosa i mirovinskih naknada (2 + 3 - 4)	54 738	9 307	45 431
6	D81	Transferi mirovinskih prava između sustava	0	-877	877
7	D82	Promjena prava zbog pregovorima dogovorenih promjena strukture sustava	0	0	0
8	K7	Promjene prava zbog revalorizacije	6 110	6 110	0
9	K5	Promjene prava zbog ostalih promjena obujma	0	0	0
10	F63	Mirovinska prava završne bilance stanja (1 + Σ 5 do 9)	1 342 531	134 505	1 208 026

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Pravna osnova

Obračunana mirovinska prava uređena su Uredbom (EU) br. 549/2013 i uvedena su Europskim sustavom nacionalnih i regionalnih računa 2010. Mirovinska prava prikazuju se u Dodatnoj tablici za obračunana mirovinska prava do određenog datuma u socijalnom osiguranju (tablica 29.), koja je strukturirana i prikazuje početno (na početku godine, redak 1) i završno (na kraju godine, redak 10) stanje mirovinskih prava zajedno s njihovim tokovima (redci od 2 do 9). Osim redaka, tablica 29. sadržava i stupce, od kojih se samo stupac A (drugi stup) i stupac H (prvi stup) odnose na Republiku Hrvatsku, dok treći stup nije obuhvaćen postupkom procjene. Sve transakcije u tablici 29. izražene su u brutu iznosima, odnosno uključuju poreze i naknade za usluge.

Metode izračuna i izvori podataka

Izračun se sastoji od dva dijela: za programe definiranih doprinosa (stupac A) i za sustav mirovinskog osiguranja (stupac H). Glavni izvori podataka za retke u stupcu A, odnosno za programe definiranih doprinosa, jesu REGOS (redci 2.1, 2.3, 4 i 6), HANFA (redci 1, 2.4, 2.5 i 10), RMOD i HRMOD (redak 4), dok je redak 8 dobiven kao rezidual. Za razliku od stupca A, izračun za stupac H temelji se na izvorima podataka iz Ministarstva finansija (podaci za sustav mirovinskog osiguranja) te na aktuarskom modeliranju (redci 1, 2.4, 3, 7 i 10 u tablici 29.) za projekcije za razdoblje od sto godina, pri čemu je postupak izračuna podijeljen prema spolu, vrsti mirovine za umirovljenike i sadašnje osiguranike. Ulazni parametri modela jesu diskontna stopa, rast plaća, inflacija, stope mortaliteta (preuzete iz Eurostatovih projekcija za stanovništvo – EUROPOP 2021.) te dob za umirovljenje u skladu s nacionalnim zakonodavstvom.

Kratice

BDP	bruto domaći proizvod
ESA	Europski sustav nacionalnih i regionalnih računa
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
HANFA	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
HRMOD	Hrvatsko mirovinsko osiguravajuće društvo
mil.	milijun
REGOS	Središnji registar osiguranika
RMOD	Raiffeisen mirovinsko osiguravajuće društvo

Znakovi

0	podatak je manji od 0,5 upotrijebljene mjerne jedinice
-	nema pojave
Σ	zbroj

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Suzana Šamec, načelnica Sektora makroekonomskih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredili:

Jelena Kelebuh Arambašić, Igor Knež i Vedran Ivković

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi

Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154, 48 06 115

Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata na publikacije

Telefon: (+385 1) 21 00 455

Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr